

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd, 6 och 8 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare samt 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd, lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare och lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling ändras.

Avsikten är att lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd ändras så att det till kommunens uppgifter för tydlighetens skull också fogas att kommunen beslutar om sammanslagning av ansökningar om areal- och djurbaserade stöd, bidrag och ersättningar i situationer där den som ansöker om stöd ska anses som en enda stödsökande (gårdsbruksenhet) oberoende av antalet stödansökningar. Uppgiften är inte ny för kommunerna, men i praktiken har det förekommit oklarhet i fråga om den behöriga myndigheten när det gäller sammanslagning av stödansökningar.

Lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare föreslås för det första bli ändrad i fråga om besittningen av en stödberättigande areal så att den stödberättigande arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning från den sista inlämningsdagen för den årliga samlade ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare till den sista möjliga dagen för ändring av ansökan. Dessutom föreslås det att lagen ändras på grund av en förslagen ändring i Europeiska unionens lagstiftning så att förfarandet med återställande av permanent gräsmark tas i bruk om arealen för permanent gräsmark minskar med över tio procent i stället för nuvarande fem procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018.

Vidare föreslås det att lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling ändras i fråga om tidpunkten för när de administrativa kontroller i anslutning till vissa miljöavtal som ligger till grund för miljöersättning ska utföras. Enligt förslaget ska ett administrativt kontrollbesök i fortsättningen utföras innan den sista utbetalningen av miljöersättning på basis av de miljöavtal som avses ovan görs för det första avtalsåret.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt i början av 2026.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	4
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll.....	5
3 Nuläge och bedömning av nuläget	5
4 Förslagen och deras konsekvenser	7
4.1 De viktigaste förslagen	7
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	8
5 Remissvar	8
6 Specialmotivering.....	10
6.1 Lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd.....	10
6.2 Lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare.....	10
6.3 Lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling	11
7 Ikraftträdande	12
8 Verkställighet och uppföljning	12
LAGFÖRSLAG.....	13
Lag om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd.....	13
Lag om ändring av 6 och 8 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare	14
Lag om ändring av 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.....	15
BILAGA.....	16
PARALLELLTEXT	16
Lag om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd.....	16
Lag om ändring av 6 och 8 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare	17
Lag om ändring av 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.....	18

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Reformen av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik med tillhörande lagstiftningsprocesser för den innevarande finansieringsperioden 2021–2027 inleddes redan flera år före finansieringsperiodens början. Den 1 juni 2018 publicerade kommissionen sitt lagstiftningsförslag till en ny gemensam jordbrukspolitik. Förslaget baserade sig på kommissionens meddelande av den 29 november 2017 om framtiden för livsmedel och jordbruk ((COM (2017) 713 final). I kommissionens lagstiftningsförslag om den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020 förutsattes det att medlemsstaterna börjar genomföra sina planer från och med den 1 januari 2021, men behandlingen av reformen av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik försenades jämfört med den ursprungliga tidsplanen. För genomförandet av reformen infördes därför en övergångsperiod som omfattade åren 2021 och 2022, vilket gjorde det möjligt att säkerställa att övergången till de nya stödvillkoren sker flexibelt och att stöden fortsätter fram till att genomförandet av den nya perioden inleds.

Trepartsförhandlingarna mellan rådet, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken slutfördes sommaren 2021, då en politisk överenskommelse nåddes om reformen av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik. Grundförordningarna ((EU) 2021/2115, (EU) 2021/2116 och (EU) 2021/2117) publicerades i Europeiska unionens officiella tidning den 6 december 2021 och förordningarna trädde i kraft den 7 december 2021. Genomförandet av förordningarna inleddes vid ingången av 2023 i enlighet med de nationella strategiska planerna.

Reformen av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik för den innevarande finansieringsperioden genomfördes i Europeiska unionens lagstiftning genom flera förordningar av Europaparlamentet och rådet samt genom kommissionens delegerade förordningar och kommissionens genomförandeförordningar. När det gäller areal- och djurbaserade stöd är särskilt två av Europaparlamentets och rådets förordningar av betydelse, det vill säga 1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013, nedan *förordningen om strategiska planer*, och 2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013, nedan *den horisontella förordningen*.

I enlighet med förordningen om strategiska planer har varje medlemsstat i Europeiska unionen utarbetat en nationell strategisk plan för Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik för åren 2023–2027, nedan den strategiska planen. Planen omfattar direktstöd till jordbruket, åtgärder för utveckling av landsbygden och sektorspecifika program. Den strategiska planen omfattar åtgärder som finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket, nedan *EGFJ*, och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), nedan *Ejflu*. Syftet med åtgärderna i den strategiska planen är att uppnå de särskilda målen för Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik. Genomförandet av de nationella strategiska planerna inleddes den 1 januari 2023 och de är i kraft till den 31 december 2027, men deras genomförande fortsätter också efter det i fråga om bland annat avgifter.

I Finland godkände statsrådet vid sitt allmänna sammanträde den 16 december 2021 Finlands förslag till CAP-plan (den strategiska planen) för perioden 2023–2027 som skulle lämnas till kommissionen. Den strategiska plan som lämnades till kommissionen baserade sig på förordningen om strategiska planer och består av direkta stöd och sektorspecifika åtgärder inom ramen för jordbrukspolitiken samt av åtgärder för utveckling av landsbygden på fastlandet och i landskapet Åland. Ålands landskapsregering har med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) och inom ramen för sin behörighet behandlat och godkänt nämnda förslag till strategisk plan den 7 december 2021. Finland lämnade sitt förslag till Finlands strategiska plan till kommissionen den 22 december 2021. (<https://mmm.fi/sv/eu-gemensamma-jordbrukspolitik/cap-planen>)

Kommissionen godkände den 31 augusti 2022 Finlands strategiska plan genom kommissionens genomförandebeslut om godkännande av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken för perioden 2023–2027 i fråga om unionsstöd som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (CCI: 2023FI06AFSP001) (https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans/approved-csp_en).

I fråga om förordningarna om den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) lade kommissionen den 14 maj 2025 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, kontroll- och godkännandeförfarandet i anslutning till det årliga prestationsavslutet samt revision och sanktioner (COM (2025) 236 final), nedan förenklingsförordningen. Behandlingen av förenklingsförordningen pågår fortfarande i Europeiska unionen. Enligt nuvarande uppskattning kommer förenklingsförordningen att träda i kraft i slutet av 2025. I förenklingsförordningen ingår bland annat ett förslag till ändring av förordningen om strategiska planer vad gäller skyldigheten att återställa permanent gräsmark, så att perioden för beräkning av referenstiden för permanent gräsmark ändras från fem till sju år och återställningsskyldigheten börjar tillämpas, om arealen för permanent gräsmark minskar med tio procent i stället för nuvarande fem procent jämfört med referensarealen.

1.2 Beredning

Med hänvisning till vad som anförts ovan inleddes genomförandet av Finlands strategiska plan vid ingången av 2023. Beredningen av Europeiska unionens lagstiftning och Finlands nationella strategiska plan för den innevarande finansieringsperioden har i sin helhet beskrivits i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om vissa areal- och djurbaserade stöd (RP 165/2022 rd). (länk till propositionen: https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sidor/RP_165+2022.aspx).

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Utöver de ändringar som föreslås i Europeiska unionens lagstiftning baserar sig propositionen också på de behov av ändringar som framkommit vid genomförandet av åtgärder under den nuvarande finansieringsperioden.

Utlåtanden om utkastet till regeringens proposition har begärts av justitieministeriet, finansministeriet, Livsmedelsverket, Statens ämbetsverk på Åland, närings-, trafik - och miljöcentralerna, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf och Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

Jämfört med föregående finansieringsperiod är Europeiska unionens nya gemensamma jordbrukspolitik i allt högre grad resultatbaserad samtidigt som man i politiken beaktar lokala förhållanden och behov och ökar hållbarheten. Målet för unionens gemensamma jordbrukspolitik är en smart, hållbar, konkurrenskraftig och mångsidig jordbrukssektor som tryggar livsmedelstryggheten på lång sikt. Genom Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik främjas bland annat klimatåtgärder, skyddet av naturresurser och bevarandet av den biologiska mångfalden.

Förordningen om strategiska planer innehåller bestämmelser om användningen av EGFJ och Ejflu för att uppnå målen för den gemensamma jordbrukspolitikens samt bestämmelser om de indikatorer som hör samman med genomförandet. Förordningen om strategiska planer innehåller grundläggande bestämmelser för att skydda miljön, klimatet, folkhälsan, djur- och växthälsan och djurens välfärd samt åtgärder som gäller direktstöd och landsbygdsutveckling. I förordningen om strategiska planer ingår bestämmelser om vilka areal- och djurbaserade stöd medlemsstaterna kan bevilja och betala ur de olika fonderna. När det gäller EGFJ är de stöd som beviljas ur fonden helt och hållet finansierade av Europeiska unionen, och ur fonden kan beviljas från produktionen frikopplat direktstöd och produktionskopplade stöd. När det gäller Ejflu är de ersättningar som beviljas ur fonden delvis finansierade av Europeiska unionen, och stöd kan beviljas bland annat för miljö- och klimatåtaganden och andra förvaltningsåtaganden samt för naturliga eller andra områdesspecifika begränsningar.

I *den horisontella förordningen* föreskrivs det om de villkor som ska tillämpas vid finansieringen av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik. Den horisontella förordningen innehåller bland annat bestämmelser om krav som ställs på medlemsstatens förvaltningssystem, kommissionens avslutande av räkenskaperna samt administrationen och tillsynen av stödåtgärderna. I fråga om tillsynen innehåller den horisontella förordningen allmänna bestämmelser och grundläggande bestämmelser om det integrerade administrations- och kontrollsystemet, om villkorligheten, om den sociala villkorligheten och om de kontroller av medlemsstaterna som kommissionen utför.

Finansieringen av fonder enligt den horisontella förordningen grundar sig på maximala utgifter som fastställts på förhand. I den horisontella förordningen ingår också bestämmelser om förfarandet för finansiell disciplin, reserv för kriser, avslutande och godkännande av räkenskaperna, krav på återbetalning av medel som betalats ut på felaktiga grunder, kontroll- och sanktionssystem, integrerade administrations- och kontrollsystem, skyldigheten att lämna information och kommissionens befogenheter att anta förordningar.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

I enlighet med vad som anförts ovan inleddes genomförandet av förordningen om strategiska planer, den horisontella förordningen och den strategiska planen vid ingången av 2023. Till den del som genomförandet av bland annat de nämnda förordningarna och den strategiska planen förutsätter nationell reglering i fråga om de areal- och djurbaserade stöden, har förordningarna och den strategiska planen genomförts i Finland genom lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022), nedan *verkställighetslagen*, lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare (1332/2022), nedan *lagen om direktstöd till jordbrukare*, och lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling (1333/2022).

I *verkställighetslagen*, som trädde i kraft den 1 januari 2023, finns det samlade bestämmelser om verkställigheten av de stöd som avses i lagen om direktstöd till jordbrukare och i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), nedan lagen om nationella stöd, samt om verkställigheten av ärenden som gäller ersättningar som avses i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling. I verkställighetslagen finns det också samlade bestämmelser om olika myndigheters uppgifter och behörighet, förfarandet vid ansökan om stöd, behandling av stödansökan hos myndigheten och beslutsfattande, administrativ kontroll, arealövervakning, tillsyn och tillsynspåföljder, sänkning av stöd och ersättningar samt påföljder liksom om återbetalning och återkrav av stöd. I lagen föreskrivs det också om beslutsavgifter, myndighetens rätt att få uppgifter och om ändringssökande. Genom förordningar av statsrådet föreskrivs närmare om till exempel tillsynspåföljder och vissa omständigheter i anslutning till ansökan om stöd.

I *lagen om direktstöd till jordbrukare*, som trädde i kraft den 1 januari 2023, föreskrivs det om de stödformer som finansieras ur EGJF, det vill säga det grundläggande inkomststödet, omfördelningsinkomststödet, inkomststödet för unga jordbrukare, stödet för miljösystem och de produktionskopplade inkomststöden (bidrag för dikor och mjölkcor, bidrag för tjurar, bidrag för nötkreatur i yttre skärgården, bidrag för slaktkvigor, bidrag för tackor, bidrag för hongetter, bidrag för slaktlamm och slaktkillingar, bidrag för stärkelsepotatis och bidrag för specialväxter). Villkoren för beviljande av stöd med stöd av lagen om direktstöd till jordbrukare grundar sig förutom på Europeiska unionens lagstiftning också på de riktlinjer och lösningar som anges i den strategiska planen. I lagen ingår bestämmelser om de allmänna villkoren för beviljande av stöd enligt lagen, som bestämmelser om bland annat stödberättigande areal och om när arealen ska vara i sökandens besittning. I lagen finns också bestämmelser om skyldighet att återställa permanent gräsmark. Närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av stöd utfärdas genom förordning av statsrådet.

När det gäller besittningen av stödberättigande areal innehåller lagen om direktstöd till jordbrukare för närvarande en bestämmelse enligt vilken arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning den dag då den årliga ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare senast kan lämnas in. Bestämmelsen har dock visat sig vara problematisk bland annat för att bestämmelserna om besittning av stödberättigande areal skiljer sig från varandra när det gäller arealbaserade jordbruksstöd som beviljas med stöd av olika lagar, och därför är det skäl att samordna lagstiftningen om detta.

I *lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling*, som också trädde i kraft den 1 januari 2023, föreskrivs det om vissa ersättningar som delfinansieras ur Ejflu, det vill säga miljöersättning, ersättning för ekologisk produktion, ersättning för djurens välbefinnande, kompensationsersättning, ersättning för icke-produktiva investeringar och ersättning för jordbruksrådgivningstjänster. Villkoren för beviljande av ersättningar med stöd av lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling grundar sig förutom på Europeiska unionens lagstiftning även på riktlinjerna och lösningarna i den strategiska planen. Lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling innehåller bestämmelser om villkoren för ersättning, villkoren för beviljande av ersättning och om ändring, anpassning, överföring och upphörande av förbindelser och avtal. Närmare bestämmelser om villkoren för beviljande av ersättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

I *lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling* anges för närvarande om utförande av en administrativ kontroll i anslutning till ett sådant miljöavtal på basis av vilket miljöersättning kan betalas att den administrativa kontrollen ska utföras innan miljöersättning på basis av ett avtal betalas ut för det andra avtalsåret. Kravet på administrativ kontroll och ett administrativt kontrollbesök gäller miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet och

miljöavtal om skötsel av våtmarker. Närings-, trafik- och miljöcentralen utför det administrativa kontrollbesöket, i vilket fastställs bland annat den areal som avtalet gäller och huruvida arealen berättigar till ersättning. Att det administrativa kontrollbesöket har utförts först under det andra avtalsåret, med andra ord efter att ersättning redan betalats för det första avtalsåret, har dock lett till situationer där den stödsökande har blivit föremål för sänkning eller återkrav av ersättningen när man till följd av det administrativa kontrollbesöket har varit tvungen att utesluta icke ersättningsberättigande områden från miljöavtalsarealen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det föreslås att *lagen om direktstöd till jordbrukare* för det första ska ändras till den del den gäller besittningen av en stödberättigande areal. Med stödberättigande areal avses den areal av jordbruksmark som används för jordbruksverksamhet under det år då stödet i fråga söks. Med hänvisning till det som anges ovan föreslås det att den stödberättigande arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning från den sista inlämningsdagen för den årliga samlade ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare till den sista möjliga dagen för ändring av ansökan. Dessutom föreslås det att lagen ändras på grund av det i avsnitt 1.1 nämnda kommissionens förslag till förenklingsförordning och det förslag till ändring av förordningen om strategiska planer som ingår i den, så att förfarandet med återställande av permanent gräsmark tas i bruk om arealen för permanent gräsmark minskar med över tio procent i stället för nuvarande fem procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018. Återställningsskyldighet innebär att när förfarandet med återställande av gräsmark tas i bruk, kan jordbrukaren förpliktas att till permanent gräsmark återställa en areal som motsvarar den permanenta gräsmark som omställts till annan användning. Det sistnämnda ändringsförslaget kommer att ses över i samband med den fortsatta beredningen när man har fått närmare information om behandlingen av förslaget till förenklingsförordning i Europeiska unionen.

Vidare föreslås det att *lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling* ändras i fråga om tidpunkten för när administrativa kontroller i anslutning till vissa miljöavtal (miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet och miljöavtal om skötsel av våtmarker) som ligger till grund för miljöersättning ska utföras. Enligt förslaget ska närings-, miljö- och trafikcentralen (från ingången av 2026 livskraftscentralen) i fortsättningen utföra ett administrativt kontrollbesök där den areal som ligger till grund för miljöavtalet och dess ersättningsberättigande fastställas innan den sista utbetalningen av miljöersättning på basis av miljöavtal görs för det första avtalsåret.

Det föreslås att *verkställighetslagen* ändras så att det till kommunens uppgifter för tydlighetens skull också fogas att kommunen ska besluta om sammanslagning av ansökningar om areal- och djurbaserade stöd, bidrag och ersättningar i situationer där den som ansöker om stöd ska anses som en enda stödsökande (gårdsbruksenhet) oberoende av antalet stödansökningar. Bestämmelser om när en stödsökande eller de stödsökande ska anses som en enda sökande, det vill säga en gårdsbruksenhet, finns i förordningen om förordningen om strategiska planer när det gäller stöd som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen och i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), nedan lagen om nationella stöd, när det gäller nationella stöd som helt och hållet finansieras nationellt. Förslaget avses förtydliga lagstiftningen, eftersom det i praktiken har förekommit oklarhet i fråga om den behöriga myndigheten när det gäller sammanslagning av stödansökningar.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Propositionen har inga direkta konsekvenser för statsfinanserna. Stöd som beviljas enligt lagen om direktstöd till jordbrukare betalas under moment 30.20.41 (EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd) i statsbudgeten och ersättningar som beviljas enligt lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling betalas under moment 30.20.43 (Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar) och moment 30.20.44 (Kompensationsersättningar) i statsbudgeten. De nämnda stöden finansieras inom ramen för anslagen i planen för de offentliga finanserna och i statsbudgetarna.

Den i verkställighetslagen föreslagna förtydligande bestämmelsen om kommunernas uppgifter när det gäller sammanslagning av ansökningar medför inga extra uppgifter. Den föreslagna ändring av lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling som gäller tidpunkten för utförande av den administrativa kontrollen, det vill säga tidigareläggandet av den sista tidpunkten, bedöms inte ha några betydande konsekvenser för närings-, trafik- och miljöcentralernas (från ingången av 2026 livskraftscentralerna) uppgifter, och därmed uppskattas det att uppgiften kan utföras inom ramen för nuvarande resurser. Utförandet av ett administrativt kontrollbesök hör redan nu till närings-, trafik- och miljöcentralernas uppgifter och eftersom genomförandet av den nuvarande finansieringsperioden redan pågår, har antalet ovan avsedda kontrollbesök minskat avsevärt jämfört med 2023, då miljöavtalen i praktiken förnyades så att de uppfyller de krav som den nuvarande finansieringsperioden ställer. Den föreslagna ändringen bedöms också minska antalet situationer av återkrav samt ändringsbehoven när det gäller miljöavtal.

Propositionen bedöms inte ha några betydande konsekvenser för ställningen för dem som ansöker om stöd. Genom den ändring av tidpunkten för utförande av en administrativ kontroll som föreslås i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling försöker man förhindra möjliga situationer av återkrav genom att det administrativa kontrollbesöket utförs innan den sista utbetalningen på basis av miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet och miljöavtal om skötsel av våtmarker görs för det första avtalsåret. Den ändring som gäller besittningen av stödberättigande areal föreslås i sin tur förtydliga kravet på besittning även med tanke på den som ansöker om stöd.

5 Remissvar

Utkastet till regeringens proposition var på remiss 19.9.2025–21.10.2025. Utlåtanden om utkastet till regeringsproposition har lämnats av justitieministeriet, finansministeriet, Livsmedelsverket, Närings-, trafik- och miljöcentralerna i Södra Österbotten, Mellersta Finland, Norra Österbotten, Satakunta och Egentliga Finland, Lundos landsbygdstjänster (kommunernas samarbetsområde), Närpes stads landsbygdsförvaltning, MTK-Satakunta ry och en privatperson. Remissvaren och ett sammandrag av dem har publicerats på statsrådets projektsida (<https://mmm.fi/projekt2?tunnus=MMM025:00/2025>).

Justitieministeriet och finansministeriet hade inget att yttra om propositionsutkastet. I de andra utlåtandena framfördes synpunkter på de ändringar som föreslås i verkställighetslagen, lagen om direktstöd till jordbrukare och lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.

Livsmedelsverket, Närings-, trafik- och miljöcentralerna i Södra Österbotten, Norra Österbotten, Satakunta och Egentliga Finland, Lundos landsbygdstjänster (kommunernas samarbetsområde), Närpes stads landsbygdsförvaltning och MTK-Satakunta ry tog i sina utlåtanden ställning till den föreslagna ändring av verkställighetslagen som gäller

sammanslagning av ansökningar i situationer där de som ansöker som stöd ska anses som en enda stödsökande (gårdsbruksenhet).

Av de remissinstanser som nämns ovan ansåg Livsmedelsverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Österbotten, Närings-, trafik och miljöcentralen i Egentliga Finland, Lundos landsbygdstjänster (kommunernas samarbetsområde) och Närpes stads landsbygdsförvaltning på basis av de närmare grunder som anförs i utlåtandena att kommunen ska ha behörighet i fråga om sammanslagning av ansökningar och att det i ärendet endast ska fattas ett beslut. Delning av behörigheten mellan två myndigheter kan leda till situationer där kommunen och närings-, trafik- och miljöcentralen gör olika tolkningar och når motsatta slutresultat i fråga om olika stödansökningar från samma gårdsbruksenhet. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Satakunta hade i sig inget att yttra om förslaget. MTK-Satakunta ry ansåg i sitt utlåtande att ändringen lagtekniskt är förtydligande till sin natur och att ändringen inte behöver genomföras. Livsmedelsverket och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Österbotten ansåg i sina utlåtanden att kommunen bör begära ett utlåtande av närings-, trafik- och miljöcentralen i ärenden som gäller sammanslagning av ansökningar innan ett beslut fattas.

Livsmedelsverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland och Lundos landsbygdstjänster (kommunernas samarbetsområde) ansåg i sina utlåtanden att den föreslagna ändringen av besittningen av en stödberättigande areal i lagen om direktstöd till jordbrukare kan understödjas. De andra remissinstanserna tog inte ställning till förslaget.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland ansåg i sitt utlåtande att den föreslagna ändringen i lagen om direktstöd till jordbrukare enligt vilken förfarandet med återställande av permanent gräsmark börjar tillämpas först om arealen för permanent gräsmark minskar med över tio procent jämfört med referensarealen för 2018 är i hög grad värd att understödja. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland ansåg i sitt utlåtande att förslaget innebär en åtstramning jämfört med tidigare. De andra remissinstanserna tog inte ställning till förslaget.

Livsmedelsverket och Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland understödde i sina utlåtanden den föreslagna ändringen av lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling i vilken föreslås en tidigareläggning av tidpunkten för när det administrativa kontrollbesöket i fråga om vissa miljöavtal ska utföras. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland ansåg i sitt utlåtande att den föreslagna tidpunkten för det administrativa kontrollbesök som utförs i fråga om miljöavtal är för snäv. De andra remissinstanserna tog inte ställning till förslaget.

Jämfört med det propositionsutkast som var på remiss har regeringspropositionen med anledning av utlåtandena ändrats i fråga om verkställighetslagen så att kommunen ska besluta om sammanslagning av ansökningar om areal- och djurbaserade stöd, bidrag och ersättningar i sådana situationer där den som ansöker om stöd ska anses som en enda sökande (gårdsbruksenhet) oberoende av antalet stödansökningar. Det förslag om behörighetsfördelning som ingick i det propositionsutkast som var på remiss kan leda till situationer där kommunen och närings-, trafik- och miljöcentralen gör olika tolkningar och når motsatta slutresultat i fråga om olika stödansökningar från samma gårdsbruksenhet. I praktiken är det ändå fråga om samma sak, nämligen sammanslagning av ansökningar på grund av att definitionen på gårdsbruksenhet inte uppfylls, vilket leder till att två separata beslut fattas i ärendet. Om behörigheten för sammanslagning av ansökningarna fördelas mellan kommunerna och närings-, trafik- och miljöcentralerna, kan detta leda till två olika slutresultat antingen i beslutsskedet eller i överklagandeprocessen så att det ena beslutet viner framgång medan det andra gör det inte.

Detta kan å sin sida leda till situationer där till exempel ansökningar som hör till närings-, trafik- och miljöcentralens behörighet sammanslås med stöd av ett beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen, medan ansökningar som faller under kommunens behörighet inte sammanslås eftersom kommunens beslut i exempelsituationen skulle ha upphävts i samband med överklagandet. Sålunda och med hänvisning till vad som anförts i utlåtandena är det motiverat att behörigheten i fråga om sammanslagning av ansökningar ska höra till kommunen och att endast ett beslut fattas i ärendet. Kommunerna tar också emot merparten av stödansökningarna och administrerar beviljandet av så kallade lägenhetssignum. Dessutom har kommunerna också den bästa lokalkännedomen om jordbrukarna i regionen. Uppgiften är i sig inte ny för kommunerna eftersom de också för närvarande fattar beslut om sammankoppling av stödansökningar och de så kallade lägenhetssignum som hänför sig till stödprocessen.

6 Specialmotivering

6.1 Lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd

10 §. Kommunen. Det föreslås att 1 mom. 4 punkten kompletteras och förtydligas så att kommunen utöver beslut om överföring och delning av referenskvantiteter för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus hållning även ska besluta om sammanslagning av referenskvantiteterna. I 10 f § (Överföring och indragning av referenskvantiteten för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus hållning) i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) föreskrivs om sammanslagning av referenskvantiteter, och i 4 mom. anges att genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om bland annat villkoren för sammanslagning av referenskvantiteter.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att till bestämmelsen för tydlighetens skull fogas att kommunen ska besluta om sammanslagning av ansökningar om stöd, ersättningar och bidrag som avses i 1 mom. 1, 3 och 5 punkten. Uppgiften är inte ny för kommunerna, men i praktiken har det förekommit oklarhet i fråga om den behöriga myndigheten när det gäller sammanslagning av stödansökningar. Nämnade ansökningar gäller stöd och bidrag som beviljas enligt lagen om direktstöd till jordbrukare, stöd som beviljas enligt lagen om nationella stöd samt areal- och djurbaserade ersättningar som beviljas enligt lagen om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden. Bestämmelser om när en eller flera sökande ska anses som en enda sökande, med andra ord som en gårdsbruksenhet, finns i artikel 3.2 i förordningen om strategiska planer när det gäller stödsystem som helt eller delvis finansieras av Europeiska unionen (med ”jordbruksföretag” avses samtliga enheter som används för jordbruksverksamhet och drivs av en jordbrukare och som är belägna i en och samma medlemsstat) och i 2 a § i lagen om nationella stöd när det gäller nationella stöd som helt finansieras nationellt (gårdsbruksenhet). I högsta förvaltningsdomstolens årsboksbeslut HFD:2007:3 (<https://www.finlex.fi/fi/oikeuskaytanto/korkein-hallinto-oikeus/ennakkopaatokset/2007/3?language=swe>) har det tagits ställning till när sökande inte kunde betraktas som separata sökande som är berättigade till stöd. Om det till exempel i samband med behandlingen eller granskningen av stödansökningar konstateras att trots att stödansökningar lämnats in under flera så kallade lägenhetssignum, men det enligt lagstiftningen är fråga om en enda stödsökande, det vill säga en gårdsbruksenhet, ska stödansökningarna slås samman till en enda stödansökan. I ett egentligt stödbeslut, där en sammanslagning av ansökningar har gjorts, får givetvis i första hand omprövning begäras och efter det ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. En situation där stödansökningarna ska slås samman, det vill säga det enligt lagstiftningen är fråga om en enda stödsökande, med andra ord en gårdsbruksenhet, kan även bli aktuell exempelvis i samband med en kontroll som utförs på platsen.

6.2 Lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare

6 §. Stödberättigande areal. I 1 mom. anges det i fråga om besittningen av nuvarande stödberättigande areal (jordbruksmark som används för jordbruksverksamhet under det år då stödet i fråga söks) att den stödberättigande arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning den dag då den årliga ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare senast ska lämnas in. Enligt det som anförs ovan i avsnitt 3 har bestämmelsen visat sig vara problematisk. Det föreslås därför att momentet ändras i fråga om besittningen av en stödberättigande areal så att den stödberättigande arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning under perioden mellan den sista inlämningsdagen för den årliga samlade ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare och den sista möjliga dagen för ändring av ansökan. Under de senaste åren har dagen då nämnda ansökan senast har kunnat lämnas in infallit ungefär i mitten av juni, och enligt 12 § 4 mom. i verkställighetslagen meddelar Livsmedelsverket närmare föreskrifter om tidsfrister för inlämnande av ansökningar om stöd. Enligt 14 § 1 mom. i verkställighetslagen kan en ansökan om stöd på sökandes eget initiativ ändras eller återtas helt eller delvis i situationer som avses i artikel 7 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken, nedan *förordningen om ansökningssystem*. Utgångspunkten i förordningen om ansökningssystem är att ansökan kan ändras och återtas under en längre tid av ansökningsåret än under tidigare finansieringsperioder. Enligt förordningen om ansökningssystem har stödsökanden getts tillräckligt med tid att vidta avhjälpande åtgärder i sin ansökan, och på så sätt kan det säkerställas att rapporterings- och utbetalningsuppgifterna är korrekta. Enligt förordningen om ansökningssystem ska medlemsstaten årligen sätta ut en tidsfrist som ska infalla senast 15 kalenderdagar före den dag då förskott betalas ut eller den första delbetalningen görs och fram till vilken ändringar och tillbakadraganden tillåts. Exempelvis kontroll på plats avbryter dock möjligheterna till ändring och återtagande av ansökan ifall att oriktigheter upptäcks vid kontrollen.

8 §. Skyldighet att återställa permanent gräsmark. Det föreslås att 1 mom. ändras så att om den kontroll av arealen som Livsmedelsverket utför årligen den 30 november visar att den permanenta gräsmarkens andel av jordbruksmarken minskar på nationell nivå med över tio procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018, får den permanenta gräsmarken inte ställas om till annan användning och förfarandet med återställande av permanent gräsmark ska tas i bruk. Förslaget baserar sig på kommissionens i avsnitt 1.1 nämnda förslag till förenklingsförordning och den ändring av förordningen om strategiska planer som ingår i den. Gränsen för att förfarandet med återställande ska tas i bruk är för närvarande att arealen för permanent gräsmark minskar med över fem procent jämfört med referensarealen för 2018. Enligt 8 § 4 mom. i lagen om direktstöd till jordbrukare beslutar statsrådet vid sitt allmänna sammanträde om att ta i bruk förfarandet med återställande och om att frågå det samt om att begränsa omställningen av permanent gräsmark till annan användning. Återställningsskyldighet innebär att när förfarandet med återställande tas i bruk, kan jordbrukaren förpliktas att till permanent gräsmark återställa en areal som motsvarar den permanenta gräsmark som omställts till annan användning. I övrigt föreslås det inga ändringar i momentet. I samband med den fortsatta beredningen av regeringspropositionen granskas den föreslagna ändringen ytterligare med beaktande av den pågående behandlingen av förenklingsförordningen i Europeiska unionen och de eventuella ändringar av innehållet som görs i kommissionens ursprungliga förslag.

6.3 Lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling

5 §. Miljöersättning. I 5 mom. föreskrivs det bland annat att i fråga om miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet och miljöavtal om skötsel av våtmarker ska det utföras en administrativ kontroll, om det inte är uppenbart onödigt. Vidare föreskrivs det att kontrollen ska utföras innan miljöersättning på basis av ett avtal betalas för det andra avtalsåret. Enligt det som anförs ovan i avsnitt 3 har bestämmelsen i praktiken visat sig vara problematisk. Därför föreslås det att momentet ändras när det gäller tidsfristen för utförandet av det administrativa kontrollbesöket så, att det administrativa kontrollbesöket ska utföras innan den sista utbetalningen av miljöersättning på basis av de miljöavtal som avses ovan görs för det första avtalsåret. Den sista utbetalningen av miljöersättning som görs på basis av de nämnda miljöavtalen har betalats i juni det år som följer efter ansökningsåret. Avsikten är att genom förslaget inte bara minska utmaningarna vid kalkyleringen utan också att säkerställa att den stödsökande inte utsätts för till exempel återkrav i och med att kontrollen utförs före den sista utbetalningen av ersättning. I samband med det administrativa kontrollbesöket kan det exempelvis konstateras att en del av den areal som ligger till grund för ett miljöavtal inte är ersättningsberättigande, varvid avtalsområdet minskar från det ursprungliga avtalsområde som söks. I övrigt föreslås det inga ändringar i momentet.

7 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt i början av 2026.

Enligt den övergångsbestämmelse som föreslås i lagen om direktstöd till jordbrukare och lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling ska på ansökningar som blivit anhängiga före ikraftträdandet av de nämnda lagarna tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

8 Verkställighet och uppföljning

Livsmedelsverket, närings-, trafik- och miljöcentralerna (vid ingången av 2026 livskraftscentralerna), Statens ämbetsverk på Åland och kommunerna ansvarar till största delen för verkställigheten av lagarna. Efter lagarnas ikraftträdande ska man med olika medel följa upp hur lagarna fungerar. Olika utvärderingar som hänför sig till bedömningen av genomförandet av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken gagnar också utvärderingen av hur väl de nationella lagarna fungerar. Vid genomförande av den strategiska planen har det utarbetats en utvärderingsplan som omfattar hela finansieringsperioden och omspänner alla specifika mål. I utvärderingen granskas det hur de fastställda effektmålen har uppnåtts.

Kläm

Eftersom förordningen om strategiska planer innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022) 10 § 1 mom. 4 punkten och 10 § 2 mom., av dem 10 § 2 mom. sådant det lyder i lag 913/2024, som följer:

10 §

Kommunen

Kommunen beslutar om

4) överföring, sammanslagning och delning av de referenskvantiteter för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfåhushållning som avses i 10 f § i lagen om nationella stöd,

Kommunen beslutar om sammanslagning av ansökningar om sådana stöd, ersättningar och bidrag som avses i 1 mom. 1, 3 och 5 punkten. Kommunen utför dessutom administrativa kontroller och bedömer påföljder i fråga om villkorlighet vid administrativa kontroller samt utför kvalitetsbedömning som kan jämföras med administrativa kontroller.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 6 och 8 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare (1332/2022) 6 § 1 mom.
och 8 § 1 mom. som följer:

6 §

Stödberättigande areal

Stöd enligt 4 § kan beviljas för jordbruksmark som används för jordbruksverksamhet under det år då stödet i fråga söks (*stödberättigande areal*). Den stödberättigande arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning från den sista inlämningsdagen för den årliga samlade ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare till den sista möjliga dagen för ändring av ansökan. Den minsta skiftesstorlek för vilken stöd enligt 4 § kan betalas är 0,05 hektar.

8 §

Skyldighet att återställa permanent gräsmark

Om den kontroll av arealen som Livsmedelsverket utför årligen den 30 november visar att den i norm 1 i bilaga III till förordningen om strategiska planer avsedda permanenta gräsmarkens andel av jordbruksmarken minskar på nationell nivå med över tio procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018, får den permanenta gräsmarken inte ställas om till annan användning, och det förfarande med återställande av permanent gräsmark som avses i artikel 48.3 i förordningen om ytterligare krav och om normer tas i bruk. Jordbrukaren får då förpliktas att till permanent gräsmark återställa en areal som motsvarar den permanenta gräsmark som omställts till annan användning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling (1333/2022) 5 § 5 mom. som följer:

5 §

Miljöersättning

I miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten förbinder sig jordbrukaren att genomföra skiftesspecifika åtgärder på ett område utanför åker. I fråga om alla miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten ska det utföras en administrativ kontroll som avses i 20 § 5 mom. i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022), nedan *verkställighetslagen*, om detta inte är uppenbart onödigt. Kontrollen ska utföras innan den sista utbetalningen av miljöersättning på basis av ett avtal görs för det första avtalsåret. Ett villkor för beviljande av miljöersättning är att den areal som avtalet gäller är minst 0,30 hektar. Den som har ingått ett miljöavtal ska ha avtalsområdet i sin besittning under hela avtalsperioden. Ett avtal kan ingås i fråga om en arrenderad areal, förutsatt att arrendeavtalet gäller under hela avtalsperioden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar som blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 27 november 2025

Statsminister

Petteri Orpo

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah

1.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022) 10 § 1 mom. 4 punkten och 10 § 2 mom., av dem 10 § 2 mom. sådant det lyder i lag 913/2024, som följer:

Gällande lydelse

10 §
Kommunen beslutar om

4) överföring och delning av de referenskvantiteter för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfåhushållning som avses i 10 f § i lagen om nationella stöd,

Kommunen utför dessutom administrativa kontroller och bedömer påföljder i fråga om villkorlighet vid administrativa kontroller samt utför kvalitetsbedömning som kan jämföras med administrativa kontroller så som föreskrivs nedan.

Föreslagen lydelse

10 §
Kommunen beslutar om

4) överföring, *sammanslagning* och delning av de referenskvantiteter för från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfåhushållning som avses i 10 f § i lagen om nationella stöd,

Kommunen beslutar om sammanslagning av ansökningar om sådana stöd, ersättningar och bidrag som avses i 1 mom. 1, 3 och 5 punkten. Kommunen utför dessutom administrativa kontroller och bedömer påföljder i fråga om villkorlighet vid administrativa kontroller samt utför kvalitetsbedömning som kan jämföras med administrativa kontroller.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av 6 och 8 § i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare (1332/2022) 6 § 1 mom.
och 8 § 1 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Stödberättigande areal

Stöd enligt 4 § kan beviljas för jordbruksmark som används för jordbruksverksamhet under det år då stödet i fråga söks (*stödberättigande areal*). Den stödberättigande arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning på den sista inlämningsdagen för den årliga ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare. Den minsta skiftesstorlek för vilken stöd enligt 4 § kan betalas är 0,05 hektar.

8 §

Skyldighet att återställa permanent gräsmark

Om den kontroll av arealen som Livsmedelsverket utför årligen den 30 november visar att den i norm 1 i bilaga III till förordningen om strategiska planer avsedda permanenta gräsmarkens andel av jordbruksmarken minskar på nationell nivå med över tio procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018, får den permanenta gräsmarken inte ställas om till annan användning, och det förfarande med återställande av permanent gräsmark som avses i artikel 48.3 i förordningen om ytterligare krav och om normer tas i bruk. Jordbrukaren får då förpliktas att till permanent gräsmark återställa en areal som

Föreslagen lydelse

6 §

Stödberättigande areal

Stöd enligt 4 § kan beviljas för jordbruksmark som används för jordbruksverksamhet under det år då stödet i fråga söks (*stödberättigande areal*). Den stödberättigande arealen ska vara i en aktiv jordbrukares besittning *från* den sista inlämningsdagen för den årliga samlade ansökan om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare *till den sista möjliga dagen för ändring av ansökan*. Den minsta skiftesstorlek för vilken stöd enligt 4 § kan betalas är 0,05 hektar.

8 §

Skyldighet att återställa permanent gräsmark

Om den kontroll av arealen som Livsmedelsverket utför årligen den 30 november visar att den i norm 1 i bilaga III till förordningen om strategiska planer avsedda permanenta gräsmarkens andel av jordbruksmarken minskar på nationell nivå med över *tio* procent jämfört med referensarealen för permanent gräsmark 2018, får den permanenta gräsmarken inte ställas om till annan användning, och det förfarande med återställande av permanent gräsmark som avses i artikel 48.3 i förordningen om ytterligare krav och om normer tas i bruk. Jordbrukaren får då förpliktas att till permanent gräsmark återställa en areal som

Gällande lydelse

motsvarar den permanenta gräsmark som omställts till annan användning.

Föreslagen lydelse

motsvarar den permanenta gräsmark som omställts till annan användning.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
På ansökningar som blivit anhängiga före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.*

3.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling (1333/2022) 5 § 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

Miljöersättning

I miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten förbinder sig jordbrukaren att genomföra skiftesspecifika åtgärder på ett område utanför åker. I fråga om alla miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten ska det utföras en administrativ kontroll som avses i 20 § 5 mom. i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022), nedan *verkställighetslagen*, om detta inte är uppenbart onödigt. Kontrollen ska utföras innan miljöersättning på basis av ett avtal betalas för det andra avtalsåret. Ett villkor för beviljande av miljöersättning är att den areal som avtalet gäller är minst 0,30 hektar. Den

Föreslagen lydelse

5 §

Miljöersättning

I miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten förbinder sig jordbrukaren att genomföra skiftesspecifika åtgärder på ett område utanför åker. I fråga om alla miljöavtal enligt 1 mom. 1 och 2 punkten ska det utföras en administrativ kontroll som avses i 20 § 5 mom. i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022), nedan *verkställighetslagen*, om detta inte är uppenbart onödigt. Kontrollen ska utföras innan *den sista utbetalningen av miljöersättning* på basis av ett avtal görs för det *första* avtalsåret. Ett villkor för beviljande av miljöersättning är att den areal som avtalet

Gällande lydelse

som har ingått ett miljöavtal ska ha avtalsområdet i sin besittning under hela avtalsperioden. Ett avtal kan ingås i fråga om en arrenderad areal, förutsatt att arrendeavtalet gäller under hela avtalsperioden.

Föreslagen lydelse

gäller är minst 0,30 hektar. Den som har ingått ett miljöavtal ska ha avtalsområdet i sin besittning under hela avtalsperioden. Ett avtal kan ingås i fråga om en arrenderad areal, förutsatt att arrendeavtalet gäller under hela avtalsperioden.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
På ansökningar som har blivit anhängiga
före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de
bestämmelser som gällde vid ikraftträdande.*
